REGED NO N 4 5
M 3813

దేశబంధు పత్రిక.

ప్రతి సోమ, గురు వారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక.

సంపుటము ౧౯ ● హైదరాబాదు దక్కను [illegible] పార్థివ సం. నిజచైత్ర శు. [illegible] ● సంచిక ౯౩

హంస అంటే యేమి?

మెట్రికులేషన్ నాల్గవ పుస్తకములో కొన్ని పద్యాలున్నవి, అందు హంసలను శీర్షికతో ౩ తేటగీతలలో వ్రాసినారు. మళ్ళీ దాని క్రిందనే హంస అను శీర్షికతోనే రెండు తేటగీత పద్యాలున్నవి. తుదిలో "రా. సు." అని అచ్చు గుద్దినారు బహుశః ఇది ఆచార్య శ్రీ రాయప్రోలు సుబ్బారావు గారి నామాంకిత మై యుండవచ్చును.

అయితే ఈ పద్యాలనుగూర్చి నాకు కొన్ని సందేహాలు కలిగినవి. హంస అనేది ౩ తేటగీతలలో ప్రశ్నించినట్లును హంస అనేదే రెండు తేటగీతలలో ప్రత్యుత్తరమిచ్చినట్లు సందర్భమునుబట్టి తోస్తుంది హంసను హంసవీవెవరు? ఏమేమి [illegible] టావు? అని ప్రశ్నించుట చిత్రము? ఇది మొదటి సందేహము.

అసలు హంస అంటే యెట్టిది. రా. సు. గారైనా దాన్ని చూచినారా! నేను ఆకుపిల్లలకిదివో చదువు చెప్పుతున్నాను. "ఏమండీసార్ హంస యెట్లావుంటుంది? అని పిల్లలడుగుదురు. రా. సు. గారి పద్యాలవల్ల హంస యెట్టిదో అర్థమగుటలేదు. హంసజాతిని హంసయే గుర్తించుకోలేక నీవెవ్వరు నీ మూతి అట్లుండేమి? ఆ మూతితో ఏమితిందువేవు అని అడిగిందికదా! మనుష్యజాతి వారము మనమే మెరుగగలము. నెరంగుకా? కవయు? కవికానిచో కవికాంచనేరదు! ఇది రెండవ సందేహము.

హంసప్రశ్నలో

"కావ్య మొగము తెలుపనివి,....
ఎచట నెదిగిన గోరంట జిగురునూరి
పెట్టిరీ కాళ్ళపారాణి.....
ఇంత గీర్వాణమేల దుడుంచుపెట్టి
అలయించేవు?

అని ప్రశ్నించినాడు. ప్రత్యుత్తరముగా ఇట్లు తెలిపినాడు.

"మానస సరోవరం బదిపినావాస
నవనవములైన మృదుల మృణాలనాళ
ములు భుజింతుము....

యీ పద్యాల భాగము స్వతంత్ర రచనయాలేక దానికాధారమేమైనా కలదా అన్నది మూడవ సందేహము.

నేను వాటికలట అర్థము చెప్పుటకై శంకరనారాయణగారి ఇంగ్లీషు తెలుగు నిఘంటువును ఈ మధ్య తెరిచినాను. వెంటనే ఈ క్రింది పద్యమందునాకు కనబడెను.

ఉ॥ "ఎవ్వడవీవు, కావ్యమొగమెర్రన?" "హంసను" "నివివాన మో?" "దివ్య మనస్సరోవరము" వాని విశేషములేవ్వి యేవియో? మవ్వపు కాంచనాబ్జములు మౌక్తికములు? సంపన్న?" "నల్లతో?" "అవ్వి యెనుంగవున్నవటహాహా"యని నవ్వెబకం బులన్నియున్

ఈ పద్యములో [illegible] రచన [illegible] ము వ్యంగ్యము [illegible] ప్రశ్నయవలె [illegible] ఈ పద్యమువల్ల హంస యెట్టిదో స్ఫురిస్తుంది. అది కొంగకాదని యెరుగుదుము. కాని కొంగవలెనే మాకు హంసలను ముక్కు కాళ్ళు [illegible] ము. హంస రామరమణీయమైనది [illegible] కొంగలు తెలుసు. అది కవివాసము. కొంగలు హంసను ఏ చేరవియ్యాం [illegible] సీబేరములో [illegible] లేకుంటే ఏ [illegible] యేమి? అని అను [illegible] హంస [illegible]

నేను శంకరనారాయణగారి నిఘంటువులోని పద్యమునున్నా వీసంశ తెలిపినోకొమ్ముపడితిన్నీ నా ప్లనరి.

"వందబూ! సంస్కృతములో "హంస అన్నా యను" అను పద ఉంది. అది తెలుగుకు దానిక్లోకమును [illegible] వ్రాసి [illegible]

[illegible]

ఒక ఉపాధ్యాయుడు

అమెరికా సభాపతి

రాజు వెల్లు మరణం

సంయుక్త అమెరికా సభాపతిఅయిన రాజువెల్టు గారు [illegible] అకస్మాత్తుగా [illegible] [illegible]

అమెరికా శాసనము ప్రకారము [illegible]

శ్రీ కే॥ వే॥ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు

[illegible]

యుద్ధపరిస్థితి

[illegible]

ఆంధ్రమహాసభలో శ్రీ రావినారాయణరెడ్డిగారి సారస్వత సేవ

[illegible]

యుద్ధానంతరం [illegible]

[illegible]

అమెరికాలో భారతీయ వ్యవసాయము

అమెరికాలో ౩౦౦౦ మంది భారతీయ వ్యవసాయకులున్నారు. అందులో [illegible] ౨౦౦౦ మంది [illegible] ప్రదేశములలో [illegible] చేయుటలో నిమగ్నులైయున్నారు. [illegible] అమెరికా దేశమందు ప్రఖ్యాతినంది యున్నారు.

ఇప్పటియున్న భారతీయులలో సిక్కులు పంజాబు [illegible]

[illegible] వ్యవసాయపు పనులు చూస్తారు.

ఇండియా [illegible]

[illegible]

హైదరాబాదులో ఖ్యాతిగాంచిన ఒక మెడికల్ ఆఫీసర్ అభిప్రాయము

[illegible]

కావలెను

మెట్రిక్యులేట్ అయిన ఉత్సాహవంతుడగు యువకుడు షాపు మేనేజరుగా కావలెను.

స్వయముగా వచ్చి కలవండి.

దిగ్బంధనం

యశ్. వి. గడ్గిల్ అనే దేశసేవకులు సతారా జిల్లాలోని పోలీసువారి అత్యాచారాలను బయటపెట్టిరి ఇంకా ప్రజలపై ఏమేమిఘోరాలు జరుగుతున్నవో విచారించుటకై సతారాజిల్లా గ్రామాలలో సంచారము చేయుచుండిరి. వారిపై ఒక నోటీసును బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు జారీచేసిరి. వెలువడేనిడి సతారా జిల్లాలో గడ్గిల్ కాలుపెట్టరాదని శాసించిరి.

జనరల్ డైరెక్టరుమాల్‌గారి రాక

వనపర్తి [illegible]

సంస్థానమునకు జనరల్ డైరెక్టరు మాల్‌గారు [illegible] రానున్నారని ఎంతయో సంరంభము జరుగుచున్నది. లోకలుఫండు శాఖవారు మాత్రం [illegible] రోడ్లప్రక్కలయున్న మురికినంతయు తీయించి పరిశుభ్రపరచుచున్నారు. వీధులలో మాత్రం మురికి నిలిచియేయున్నవి. [illegible] వీధులలోగూడ తిరిగిచూస్తే తెలియును. కచేరీలలో ఉద్యోగులు [illegible] తమపనులన్నియు చక్కబెట్టుకొనుచున్నారు, మరియు రోడ్లపైయున్న సంస్థాన గ్రామాలలోనివి [illegible] గ్రామమంతయు పరిశుభ్రపరచుటకు [illegible] ప్రసాదించినారు.

[illegible] మహాత్మా గాంధీగారికి [illegible]

[illegible]

గోలకొండ పత్రిక

పార్థివ సం॥ నిజచైత్ర శు॥ ౪ సోమవారము

అమెరికా సభాపతి

సంయుక్త అమెరికా రాష్ట్రముల (యూ. యస్. ఏ.)కు సభాపతియైన రూజువెల్టుగారు గురువారమునాడు అకస్మాత్తుగా చనిపోయిరి. వారి వయస్సు ౬౩. అమెరికాలో నాలుగేండ్ల కొకమారు సభాపతి యెన్నికలు జరుగును. ఎన్నికలలో ఉత్తమ చందకాలు పొందిన వాడు సభాపతి [ప్రెసిడెంటు] అగును. అటిసభాపతికి చాలా అధికారాలు కలవు. అతను కోరితే నిరంకుశముగా కూడా పాలించవచ్చును. కాని అముచ్చట తా నాలుగేండ్లవరకే! అమెరికాలో పూర్వం వాషింగటన్ రెండుమారులు సభాపతిఅయ్యెను. మూడవమారుకూడా ఎన్నుకుంటాము అని ప్రజలు పట్టుబట్టితే అది తగదు తుదకిది రాజత్వముగా పరిణమించవచ్చునుఅని నిరాకరించెను. అయుత్తమ నియమాన్ని రూజువెల్టుగారి కాలమువరకూ పాలించిరి. రూజువెల్టు ౧౯౩౨లో సభాపతిఅయ్యెను. అనాటినుండియు నేటివరకు ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యముగారాజ్యంచేసెను. మూడవమారు నిలువవద్దయ్యా, మనపెద్దలు నిర్ణయించిన రాజనీతి నుల్లంఘించవద్దు అని పలువురన్నా వినక రూజువెల్టుగారు నిలిచిరి. గెలిచిరి. మరల నాలుగవమారు నిలిచిరి. ఏమయ్యానీవు అమెరికాకు చక్రవర్తి వికావలెననీ చూస్తున్నావా అని పలువురు ప్రతికక్షులు పచారంచేసిరి. కానిరూజువెల్టు మహోదయులు వినిపించుకోలేదు. మళ్ళీనిలబడిరి. మళ్ళీఎన్నుకోబడిరి దాన్నిబట్టి వారిభావాలతో భహుళసంఖ్యాకులేకీభవించినారన్నమాట.

రూజువెల్టుగారే అట్లాంటికుసాగరమునకవ్వయములో ఒకరు.చర్చిల్ రూజువెల్టుగారి భేటీవల్ల అట్లాంటిక మహాసముద్రములో ఒక యుద్ధములో ఈ అట్లాంటిక ధర్మపత్రము (Charter) సభతిధినాడు జన్మమెత్తెను. మూడేండ్లుగడచెను. కాలచక్రము తిరిగెను. అక్కడ చర్చిల్‌మహాప్రధానశేఖరుండు అటలాంటిక చార్టరు అనేది లేదనిరి మరి రూజువెల్టుగారున్నూ "అవును కానయ్యా: అచార్టరు అస్తిత్వము లేదు"అని అన్నారు. అయిందిగారిడీ. పోయింది ధర్మపత్రము.

రూజువెల్టుగారిలో ఒక సుగుణముండెను. "అన్యులమున ఖలీ నొప్పింపక తానొవ్వక తిరుగువాడు" అన్నసూక్తికి వారేని దర్శనులు, పర్యవసాన మెట్టిదయినా కానీ అందరూ సంతోషపడవలెను. స్టాలినూ సంతోషించవలెను. హిందూస్థానీలు సంతోషించవలెను. ఇంగ్లీషువారు అందరికంటే ఎక్కువ సంతోషించవలెను. ఎవ్వరి కెట్లున్నను ఇంగ్లీషువారికి రూజువెల్టుచేసినంత మహోపకారము చర్చిల్ మహాప్రధాని కూడా యీయుద్ధకాలములో చేయలేదు. [illegible] యుద్ధములోని అప్పును ఇంగ్లీషువారు అమెరికాకు పూర్తిగా చెల్లించనేలేదా కాబట్టి [illegible] మేమియ్యలేము అని మొండిచేయి చూపియుండిరి. అమెరికావారి అప్పు మునిగిపోయెను. ఇక ఇంగ్లీషుప్రభుత్వానికి కప్పు ఇయ్యమని శపథము చేసిరి. కాని [illegible] యుద్ధంలో దాన్ని మరచిపోయిరి. మళ్లీ ఇంగ్లీషువారికి కప్పు ఇచ్చిరి. యుద్ధములో చెప్పరాని సహాయం చేసిరి. ఇంగ్లీషువారికి ఆపాయకాలములో మహోపకారముచేసిన రూజువెల్టు చనిపోయెను. శత్రుత్రయమని పేరుగాంచిన త్రిమూర్తులలో ఒకమూర్తి అంతరించెను. అమెరికాకేకాక ఇంగ్లండుకు ఇంగ్లీషుసామ్రాజ్యానికి చాలానష్టమైనది. యుద్ధమునుసాగించుటలో ఆరితేరిన ఈ రూజువెల్టుగారు విజయమాసన్నమైన సమయములో వెళ్ళిపోయిరి. అది చాలా విచారకరము.

ఆంధ్రమహాసభ

సూర్యాపేట తా॥సంఘ కార్యాలయము

తేది.౪.౩.౧౯౪౫వసిలి

నేటి ఉదయం నాగుల[illegible] సూర్యాపేటతా॥సంఘ కార్యనిర్వాహక వర్గసమావేశము శ్రీ లేములపల్లి వెంకట కృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద, తా॥లబీసులో సమావేశమయి యీ క్రింది తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడెను.

౧. సుమారు ౧౨-౧౩ సం॥క్రింద మూసీనదిపై జాజిరెడ్డిగూడెంపైన అనకట్టకట్టి కాలువలు తీయుటకు (P. W. D.)అధ్వాన్న [illegible] చేసియుండిరి, ఆవియంతవరకు కార్యరూపముదాల్చకుండుటచే రైతులకు తరచుగండలు [illegible] కలుగుచున్నవి. సూర్యాపేట తాలూకాకు రెండువైపుల రెండు నదులు ప్రవహించుచున్నవి. వానితో యీ తా॥ గ్రామములకు నీటి వసతులు బాగుగా ఏర్పాటు కాగలవు. ముఖ్యముగా మూసీనది ఆనకట్ట (ప్రాజెక్టు) చాలాముఖ్యమైనది.కావున యీ తాలూకా కార్య నిర్వాహక వర్గము ప్రభుత్వ దృష్టికి నీ విషయము తెచ్చుచుయుద్ధానంతరపునర్నిర్మాణకార్యముల లోమున్ననది ప్రాజెక్టు నొకదానిగా ఉంచవలయునని ప్రభుత్వమును కోరుచున్నది,

౨. యీ క్లిష్ట సమయమున ప్రజలకు చవుక ధరలకు సులభముగా ఆహార వస్తువుల సరఫరా మరియు రైతుల వ్యవసాయ అవసరముల సరఫరా విషయమై ప్రభుత్వము అవలంభించిన విధానము ముఖ్యముగా యూనియన్ అంజుమన్ తరఫి తుయి [illegible] పద్ధతిని [illegible] కాని వాని అసలు జరపుటకు ఏర్పాటు చేసిన నియమావళి ప్రజా సంస్థల నడుపు పద్ధతికి విరుద్ధమని మరియు ప్రజలనుండి [illegible] సందర్భమున వారికి బోధించిన పద్ధతికి విరుద్ధమని భావించుచున్నది, మరియు ప్రస్తుతము సిద్ధము చేసిన నియమముల ననుసరించి తా॥లో ఎన్నుకోబడిన తా॥సంఘము ఎన్నికలు పద్ధతిలో జరుగ లేదని నిజమైన ప్రజాసేవకులు అందు ఎన్నుకో బడలేదని ప్రభుత్వమునకు విన్నవించుచు [illegible] మరియు నడవు నియమావళిలో సత్వర మార్పులు గావింప ప్రభుత్వమును ప్రార్థించుచున్నది.

౩. సూర్యాపేట పట్టణమునకు యీ సం॥మునిసిపాలిటీనుండి బోలుగేటు (గేటుపన్ను)బండి ౧కి రు. ౦-౨-౦ లెక్కన [illegible] సొంతం ఒక సంవత్సరము వరకు వేలము వేసిరి, గుత్తేదారు గేటుపన్ను యీ సం॥ ఆరంభంనుండి బండి ౧కి ౦-౨-౦ చొప్పున వసూలు చేయుచున్నారు. దీనిచే ఏలాంటి యిబ్బందులు ఎంత నష్టము కలుగుచున్నది రైతులకే తెలియును, యిదివాలా నష్టదాయకమని పలువంక రైతులు బోరోస మొరయిపెట్టుచుండగనే గుత్తెదారుడు నష్టమువాటిల్లనున్నదని ఆయన దరఖాస్తుపై యీ సూర్యాపేట మునిసిపాలిటీ(సదాయి)నుండి బండి ౧కి రు. ౦-౨-౦లకు బదులు రు. ౦-౪-౦వారుగు అదాల చొప్పున వసూలుచేయుటకు గేటుపన్ను ఎచ్చింపవచ్చునని అభిప్రాయమిచ్చి మంజూరికి శ్రీ నాజూ[illegible]గారికి పంపబడునున్నటుల విని యీ తా॥ సంఘము [illegible] న్యాయవిరుద్ధమని, గుత్తెదారుడు నష్టమువచ్చిన పాడిన రోజున అతడు బండి ౧కి రెండణాల గేటుపన్ను వసూలు చేయబడునని తలంచి అంచనావేసి పాట పాడి ఉండెను. యీ మధ్య మరల దరఖాస్తుపట్టి విపరీతపు విచిత్రపు మరియు తన న్యాయమైన వాస్తవతల గుర్తింపకుండా అభిప్రాయముల నిచ్చి నష్టం దర్యాలను నిరసించుచు నిట్టిచర్యను వెంటనే రద్దుచేయ వలయునని తా॥సంఘము ప్రభుత్వమును కోరుచున్నది.

ఇట్లు

వి. భాస్కరరావు,

కార్యదర్శి, ని. ఆ. తా॥సంఘము

సూర్యాపేట

విజ్ఞానవర్ధని

● వేరుసెనగ

ఇప్పుడు మన దేశములో వేరుసెనగ అన్ని పంటలను మించివేసినది కదా. వనస్పతి అనుపేరుతో దాని నూనెను వాడుకొనుట వ్యాప్తిలోకి వస్తున్నది. దాన్ని నేల సెనగ, నిరిసెనగ, బుడ్డ మూంగ్‌పల్లి అని నానా నామములతో పేర్కొంటున్నారు. అదెక్కడిది? దాని జన్మదేశమేది? అని విచారించితే అది భారత దేశములోనిది కాదని చెప్పవలెను. ౩౦౦ ఏండ్లక్రిందట పోర్చుగీసు (బుడతకీచు) వారిలోని జెసూయిట్ పాద్రీలు (మత ప్రచారకులు) బ్రెజిల్ (Brazil) దేశమునుండి తెచ్చి హిందూస్థానములోనెగడించిరి. మొత్తం హిందూస్థానం వేరుసెనగ పంటలో హైదరాబాదులోను మద్రాసు మండలములోను దక్షిణదేశ సంస్థానాలలోను నేటి [illegible] పాళ్ళ పంట పండుచుంది,

● యవద్వీపములో హిందువుల కృషి

యవద్వీపమునే ఇప్పుడు జవ (java) ద్వీపమని అంటున్నారు. అది శాంతిసాగరములోని తూర్పు ఇండియాదీవులలోని ముఖ్యమగు ద్వీపము. ఇట్సింగ్ (Itsing) అను చీనా యాత్రికుడు (క్రీ. శ. ౬౭౧-౬౯౫) హిందూస్థానానికి పాదచారియై వచ్చి ఇచ్చటినుండి వెయ్యికిపైగా సంస్కృత పుస్తకాలను తనవెంట తీసుకొని జవా ద్వీపములోనిలిచి పోయెను. అచ్చటికి హిందూ సంస్కృత పండితులను ఆహ్వానించి [illegible] మందిని పిలిపించి ఆ గ్రంథాలన్నింటిని [illegible] భాషలోనికి అనువదింప జేసెను,

● చుట్టాయిలేని స్వర్గం వద్దు

౯౦౦ సంవత్సరాల క్రిందట ఫ్రాన్సుదేశమును పాలించుచుండిన రాడ్‌బోడ్ (Radbod) అను రాజును క్రైస్తవ పాద్రీలు బోధచేసి క్రైస్తవమతం పుచ్చుకొనునట్లు ఒప్పించిరి. అతనికి క్రైస్తవ దీక్షను జ్ఞానస్నానం [బాప్టిజం]ద్వారా ఇచ్చుటకై అతన్ని పుష్కర తీర్థంవద్దకు తీసుకొని పోయిరి. పుష్కర మహారాజులో కాలుపెట్టి గ్రెంచిరాజు పాద్రీల నిట్లడిగెను. "మా పెద్దలంతా ఎక్కడ వుండవచ్చును?" పాద్రీలిట్లనిరి. "వారు భవులు, పాపులు [Heathen] అందుచేతవారు తప్పకుండా నరకలోకములో ఉన్నారు" రాజు కొట్టిలోనికాలు బయటికిలాగి ఇంటిదారిపట్టి ఇట్లన్నాడు. "అట్లైతే నామతం వద్దయ్యా నాపెద్దలందరితో పాటు నేను నరకంలోనే ఉంటాను కాని మీ మతం పుచ్చుకొని ఒంటరిగా స్వర్గానికి పోవుటకై ఉత్సహించను.

ఆంధ్ర విద్యాలయ వసంతోత్సవము

ఆంధ్రవిద్యాలయము వసంతాంతమందు కొన్నివారాలు మూయబడును. అట్టిసందర్భములో ఆంధ్రవిద్యాలయ విద్యార్థులు ౧౯ ఖుర్దాదు ౫౪ ఫ. నిజచైత్ర అష్టమి గురువారము సాయంకాలము ౬-౩౦ గంటలనుండి రెడ్డిహాస్టలు హాలులో నాటకగీతాది ప్రదర్శనములు చేయుదురు.

మరియు ఆంధ్రవిద్యాలయ విద్యార్థులచేతను ఉపాధ్యాయులచేతను సిద్ధముచేయబడిన వస్తువుల ప్రదర్శనము కూడా అందేజరుగును.

అధ్యక్షులు-శ్రీమంతు రాజా రామచంద్రారెడ్డిబహద్దరుగారు పాపన్నపేట ప్రభువులు

స్త్రీలకు ప్రత్యేకస్థల మేర్పాటుచేయబడినది-

మధ్యప్రాంత మహారాష్ట్ర చరఖాసంఘము (హైద్రాబాదు శాఖ)

నూలు మారకపు నియమావళి

౧౯౪౫ ఏప్రిల్‌నుండి చరఖా సంఘము మొత్తం అన్ని ఖాదీ విక్రయ శాలలలోను [illegible] నూలు మారకపు పద్ధతి" ఈ క్రింద తెలుపబడిన విధముగా అమలు జరుపబడును.

సూత్రగణితము

౪ ఆనుగులు—ఒకపోగు

౪౦ పోగులు—ఒకపాటి

౧౬ పాటీలు —ఒకగుండీ (౬౪౦)గజములు

౧. ఎవరు కొనగోరువారు గుండీలుగా తయారుచేసిన పడికినూలును యిచ్చి ఖద్దరు తీసుకొనవలెను. ౧ గుండీకి తక్కువ తీసుకొనబడదు

౨. రు. ౦-౧౨-౦ వరకు ఈ నూలు నియమము వర్తించదు. రు. ౧-౦-౦ పైన రు. ౪-౦-౦ వరకు ౧ గుండీనూలు మిగతా మొత్తం నగదు చెల్లించవలెను. ప్రతి రు. ౪-౦-౦కు ఒక్కొక్కగుండీ చెల్లించవలెను.

౩. ఒక గుండీకి హోళీ రు. ౦-౩-౦ గా నిర్ణయింపబడినది. పోగులు లెక్కించి తీసుకొన బడును గాన సూత్రగణిత పద్ధతిని గుండీ యుండవలెను

౪. ఖద్దరు కొనువారు తెచ్చునూలు సమానముగను పురిగలదిగను యుండనిచో హోళీ రు. ౦-౨-౦ ధరకు తీసుకొనబడును.

౫. పారిన నూలుకి పడిపని. [illegible] అను నూలు తీసుకొనబడదు

౬. నూలు [illegible]

౭. సూత్రగణిత పద్ధతిని [illegible] నూలులోని [illegible] నూలు నెంబరు నిర్ణయించి దరనిర్ణయించును. అట్టినూలు ఒక్కొక్క గుండీ ౧కి రు. [illegible] నిర్ణయింపబడినది.

౮. ఒకేసారి ౪౦ గుండీలు సరిపైన నూలును నేయించగోరు వారికి నేయించి యివ్వబడును.

౯. [illegible] కాగితమును వడ్డి [illegible] నూలు యిచ్చినవారికి మాత్రమే నేయించి యివ్వ బడును.

ఖద్దరు ఏజంట్లకు సూచన

అఖిలభారత చరఖాసంఘము హైద్రాబాదు శాఖ ఉపమంత్రి శ్రీరాము కృష్ణమూర్తిగారు ఖద్దరు ఏజంట్లకు ఈ క్రింది సూచన చేయుచున్నారు.

౬ ఏప్రిల్ ౧౯౪౫ నుండి నిజాం రాష్ట్రములోని అన్ని ఖాదీ భాండారములలోను "నూలు మారకపు పద్ధతి" అమలు చేయబడినది. ఆయా భాండారములలోవస్త్రములు తీసుకొను ఏజంట్లకు ఈ విషయము తెలుపబడినది, నియమావళి కూడ పంపబడెను. ఈ విషయమునుగూర్చిన యింకను వివరములు తెలుసుకొనగోరువారు సందేహములు కలవారు సుల్తాన్ బజారునందలి అఖిలభారత చరఖా సంఘము (హైద్రాబాదుశాఖ)కార్యాలయమునకు వ్రాసితెలుసుకొనవచ్చును,

ఏకులు మాని రాట్నములు జరుపుటకు [illegible] వసతులు [illegible] నేర్పుకొనగోరు వారికి శిక్షణ [illegible] ఏర్పాటు చేయబడును. ఆయా గ్రామములో [illegible] ఏర్పాటు కావలెనని కోరు ఏజంట్లు మాకు తెలిపిన ఏర్పాటు చేయగలము

రామకృష్ణమూర్తి

ఉపమంత్రి

౧౦. స్వయముగా వడికిన నూలును నేసికొనుటకై యిచ్చిన వారికి "సూత్ర మారకపు ధరలు" ననుసరించి ఎంత [illegible] అంత మొత్తమునకు "వస్త్రస్వావలంబన పత్రము" [illegible] అందు [illegible] మొత్తమునకు [illegible] వస్త్రములు [illegible] తీసుకొనవచ్చును.

అర్థసేవకన్ను [illegible] ప్రతిరోజు [illegible] అభిమాను వస్త్రములు యిచ్చుపద్ధతి ప్రస్తుతము అమలు సందుండును.

గ్రామ పరిశ్రమలకు సంబంధించిన వస్తువులకు చరఖా [illegible] ఈ సూచన [illegible]

ఇట్లు

సుల్తాన్‌బజారు { రామకృష్ణమూర్తి

హైద్రాబాదు { ఉపమంత్రి

ఆంధ్రవిద్యాలయ ఉపాధ్యాయసంఘము

౮ ఏప్రిలు ౧౯౪౫ సాయంకాలము ౬-౩౦ గంటలకు ఆంధ్రవిద్యాలయము ఉపాధ్యాయ సంఘమువారి యాజమాన్యమున [illegible] సమావేశము జరిగెను. సభకు ఎస్. ఎం. [illegible] గారు ఎ. ఏ. ఎం. ఇ. డి. ([illegible]) అధ్యక్షతవహించిరి. ఇతర [illegible] నుండి [illegible] ఉపాధ్యాయులును. ఇతరాంధ్ర సంస్థల [illegible] ప్రముఖులును [illegible]. [illegible] ఎం. ఎస్. [illegible] ఏ. ఎల్. టి. గారు [illegible] రుండిరి.

[illegible]

[illegible] ఉపాధ్యాయ [illegible]

[illegible]

నూనె నెయ్యి!

"చర్మపు గాడీ రంగీకు నారంగీ పేడేపర్ కర్ బాలో యూ"

అన్నాడు కవీశమహాత్ముడు. అట్లేఉంది మూనె నెయ్యి అనేది. వనస్పతి, దల్డా, వెజిటబిల్ మీట్ (అనగా కూరగాయలనెయ్యి) ఇంకేమేమో పేర్లతో లక్షల రూపాయల యంత్రాలయాలనుండి తయారైన నూనెవస్తువును నెయ్యిఅని అమ్ముతున్నారు. ఈ వనస్పతి ప్రతమంతే యేమను కొన్నారు. అందు నూటికి ౯౯ పాళ్ళు వేరుసెనగనూనె ఒక పాళ్ళ పత్తిగింజలనూనె, నెయ్యివలె కనపడే దానికి, గడ్డకట్టేదానికి కొన్నిరసాయనాలువేసి కలిపి సిద్ధంచేస్తారు, నూనెవాసనలేకుండా చేస్తారు. నెయ్యి వాసన వస్తుందాడు. పది [illegible] విజ్ఞాన శాస్త్ర విద్యాభివృద్ధి. ఫీల్లన్ని కరిగించేజిడులు శుద్ధమైన కస్తురేని నూనెలనూనె. మంచినూనెవాడుట చాలామేలుకాని [illegible] అధ్యాసా లంటేమో చెప్పడం.

గోమాతను పూజించే దేశములో విదేశాలనుండి దిగుమతిఅయిన పాతివద్యాలు [illegible] కొదు కులవికాని వాసనలేని కస్తిలేని నెయ్యిమాత్రం మన నాంతో వట్టాంతో వాడుకుటలేదు. ఇప్పటినుండి ఏమగు పేరుతో వనస్పతినెయ్యి అనేపేరుతో వేరుసెనగనూనె మన బ్రిటిషువారే పత్తిగింజలనుండి తీసిన నూనెను మనం తింటున్నాం. దానిపేరే పేష్కా: ఇప్పుడు ౧౭౦,౦౦౦ టన్నుల వనస్పతిని ఉత్పత్తిచేస్తున్నారు. నెయ్యి, నెయ్యినిచ్చే పశువుల ఈ దేశాలలో [illegible] గిరాకి పాశము ౨,౫౦,౦౦౦ టన్నులవరకు సిద్ధంచేసి అమ్మించేవారికి బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వం నిశ్చయించినారట. ఈవిషయములో ఎక్కడ పరిశ్రమ భవిష్యత్తుకై [illegible] చెప్పవలెనో ఆలోచిస్తున్నారు.

హైదరాబాద కమర్షియల్ కార్పొరేషన్

యూ. కే. సీ. సీ. నకలే:

ఏప్రిల్‌నెల జర్నల్‌లో ౯ ఏప్రిల్‌నాడిట్లు వ్రాసినారు హైద్రాబాదు ప్రభుత్వము హైద్రాబాదు కమర్షియల్ కార్పొరేషన్ అనుపేరుతో క్రొత్తసంస్థను స్థాపించినారు. ఇది ఏర్పడినతరువాత చిల్లర వర్తకులంతా సహకార సంఘముగా ఏర్పడి ఈ కార్పొరేషను వద్ద ధాన్యం కొంటున్నారు. హోలుసేలుల వర్తకులు వీరిమధ్యన ఎగిరిపోయినారు. పండించే రైతులుకూడా లాభంపొందలేదు. ఎందుకంటే ఈకార్పొరేషనుకే ధాన్యమమ్మవలెనని వారిని నిర్బంధిస్తున్నారు.

ఈ కార్పొరేషనులోనిఉద్యోగులు అనుభవంలేని వారు. వారున్నూ తగినసంఖ్యలోలేరు. ఇట్టివారితో కూడిన కార్పొరేషను ఇదివరకే దారితప్పిన ఖరీదు దారుల బాధలను పోగొట్టించినది, కొనువారికి లాభం కలిగించవలెనన్న వారి యుద్దేశం నెరవేరలేదు.

ప్రభుత్వానికిన్నీ అనుభవములేనందున ధరలను పెంచిరి. గోధుమ ధాన్యం ౧౬ రూ॥ మణుగు రైతులనుండికొని ఆదేశములో [illegible] కొను వారికి [Consumers] [illegible] రూ॥ ప్రకారమమ్మినారు. సికిందరాబాద్ ప్రాంతములో వల్లా ౩౬ రూ॥ ప్రకారంకొని హైద్రాబాదులో ౩౩ రూ॥ ప్రకారమమ్ముతున్నారు. అక్కడినుండి హైద్రాబాదుకు తీసుకొనిపోవుటకు [illegible] రూపాయలు అంటే యెవ్వరూ చెప్పలేరు.

స్థానిక పాలన శాసనంక్రింద గ్రామ పంచాయతులు గరిష్ఠరాష్ట్రము నిర్ణయించు ఆను వాడుంటో [illegible] స్తున్నారు.

* * *

వనపర్తి స్థానిక పాలనా ప్రకారం [illegible] ఏకాదశినుండి ఖుర్దాదు ౫౪ నుండి [illegible] సైకిలు ౧ రూ॥ బండి ౧ రూ, [illegible] గుర్రం [illegible] బండి [illegible] ౧ రూ, గాడిద [illegible] మరియు బుట్ట పక్కి, [illegible] మనివారం, [illegible] వనపర్తి [illegible] వాన సంరక్షణం వస్తువులు ఖుర్దాదు ౫౪ నుండి వసూలుచేయుదురు. మరియు రాజనగరం శ్రీరంగాపురం జాతరలో అమ్మకమైన పశువులపై పన్ను తీసుకొందురు. బండి [illegible] బండ్లు [illegible] ౧ అణా నూటికి [illegible] వసూలు చేస్తారు.

వర్తక పెట్టుబడి ఆగిపోయెను

౬ ఏప్రిల్‌నాడు హైద్రాబాదులో ఆంధ్ర వర్తకుల మహారాష్ట్ర మహాసభవారు జాతీయవారమును జరుపుటకై సభ ఏర్పాటుచేయబడియుండెను. కాని ప్రభుత్వమువారు దానికి సెలవియ్యనందున సభ ఆగిపోయెను.

జాతీయోద్యమముపై దాడి
కమ్యూనిస్టుల ఆర్భాటాలను పాటిస్తే పురోగమనం పూజ్యమే

ఖమ్మంలో ౨౨-౩-౪౫ ఖుర్దాదు తేదీలలో కమ్యూనిస్టుపార్టీవారు ఆంధ్రమహాసభ పేరుతో జరుగబోవు సభనుగురించి జాతీయవాదుల మరియు ఆంధ్రమహాసభ దృక్పథము ఏవిధంగా ఉండవలెనో అది అధ్యక్షులైన శ్రీ నరసింగరావుగారు ప్రకటించియున్నారు. కమ్యూనిస్టుపార్టీవారు ఆంధ్రమహాసభనుగురించి ఎట్టిదుష్ప్రచారము చేసినను ఆంధ్రమహాసభ కార్యకర్తలు ప్రాథమికసభ్యులు ఏమాత్రము ఖమ్మంకోటకిరానే కమ్యూనిస్టు పక్షమహాసభగురించి ఏవిధమైన వ్యతిరేకప్రచారము చేయరాదనియు మనముసత్య అహింసా సిద్ధాంతములకు బద్ధులమై కేవలము ఉద్యమాభివృద్ధికై మన కర్తవ్యమును నెరవేర్చవలెనని అధ్యక్షులగు శ్రీ నరసింగరావుగారు కోరియున్నారు. ఈ ప్రకటన చేయుటలో వారియుద్దేశము వాదోపవాదములు చెదకుండ కాపాడటమే కాని కమ్యూనిస్టుపార్టీవారు వాదోపవాదములు చెదకుండ కాపాడుటను ముఖ్యముగ తలంచరని వారిప్రకటనవల్ల స్పష్టమగుచున్నది.

[illegible]

ఖమ్మంలో ... కమ్యూనిస్టులు దృక్పథముతో జరిగెడి సభకు ... ప్రజలే దూర దృష్టితో ఆలోచించి నిర్ణయించుకొనుటమంచిది.

ఇట్లు
ప్రభుత్వ బసంతరామేశ్వరరావు.
౫-౪-౪౫.

వరంగల్ చేనేత పారిశ్రామిక సంఘము

చేనేత కేంద్రసంఘ అధ్యక్షులైన శ్రీ పెండెం చింతరామలుగారు కరీమాబాద అను గ్రామము నుండి యీ క్రింది విషయములను తెలియజేయు చున్నారు. కరీమాబాద వరంగల్ నకు రెండుమైళ్ల దూరమున గలదు. వరంగల్ జిల్లాలో చేనేత అధికముగా ౭౦౦ మగ్గములు యీగ్రామమునందు గలవు ... వ్యాపారమంతయు వ్యాపారులచేతి లోబొమ్మలలాగ యున్నది ... ౧౦ శేర్ల బియ్యము. యిప్పుడు ౧౫ అం,వె. ౧౦ గజముల పొడుపుగల ధోవతులకు రు. ౧-౪-౦ కూలినిచ్చుచుండి యూనాడు రుపాయకు ౩ శేర్ల బియ్యము విక్రయించుచున్నారు. పై ధోవతుల నేతకు రు. ౨-౦-౦ లు కూలినిచ్చుచున్నారు. యిందులనుబట్టి యిక్కడగల చేనేతవారికి ఆర్థిక దుస్థితి పూర్తిగా కలదని వేరుగ తెలుపనక్కర లేదు.

నూలు రేషనింగు

నూలు రేషనింగు పద్ధతి నైజాం రాష్ట్రములో ప్రారంభమునకు వచ్చినది. సుమారు ఆరుమాసముల క్రిందట నూలు రేషనింగు కార్డులు నిచ్చియుండిరి. అది యీ గ్రామములకు ౧౫౦ మగ్గములకు మాత్రము కార్డులు నిచ్చియుండిరి. ... నూలు పంచిరి, నూలు ... కావలసినవారికి ... యిచ్చేవారు, అడిగిన నూలు లేదనేవారు. ... గడచిన నెలలో ఆ కార్డులన్నిటిని మరల వాపసు తీసుకున్నారు. ... ఆ కార్డులుకూడ లేవు. ... శరణ్యం.

కోటాపద్ధతి

నూలు రేషనింగు ఆఫీసరు మార్పు చేసియుండిరి. కొత్త ఆఫీసరు వచ్చి కోటాపద్ధతి నిర్ణయించి బజారులోని నిలువనూలు అంత స్వాధీనము చేసుకొని ... నిలుపుచేయవలసినది. నూలు రేషనింగు కార్డులు యివ్వలేదు. ... నానా బాధలు పడుచున్నారు. చుట్టుపక్కల గ్రామములలోకూడ యిదే బాధ పడు చున్నారు. అధికారులు వెంటనే శ్రద్ధవహించి కార్డులను పంపకము చేసి ఈ కష్టాలు నివారింపగలరని ఆశించుచున్నాము.

ఆంధ్రమహాసభ స్థాయిసంఘ కార్యాలయము మార్పు

ఆంధ్రమహాసభ స్థాయిసంఘ కార్యదర్శి వి. ఎల్లారెడ్డిగారు యీక్రింది ప్రకటన చేస్తున్నారు.

౧౨వ ఆంధ్రమహాసభ తేదులు (౨౬-౨౭ ఏప్రిల్) (౨౨,౨౩ ఖుర్దాదు) సమీపిస్తున్నవి. మహాసభ విషయాలు చూచుకొనుట యవసరము కాబట్టి తాత్కాలికంగా స్థాయిసంఘ కార్యాలయము ఖమ్మంకు మార్చబడినది. మహాసభ అయిపోవు వరకు స్థాయిసంఘముతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు యీక్రింది ఖమ్మం అడ్రసుపై నడుపవలయును.

వి. సత్యనారాయణగారు.
జిల్లా సంఘ కార్యదర్శి
ప్రొత్తగూడెం ఖమ్మం

నిజాంరాష్ట్ర పద్మశాలి కష్టనివారణ సభవారు శ్రీ టెక్స్‌టయిల్ కమీషనరుగారిని కలసుకొన్నారు. శ్రీ టెక్స్‌టయిల్ కమీషనరుగారు యెక్కడ నూలు డిపో నుండునో అక్కడ చేనేత పారిశ్రామిక సంఘము వున్నట్లయినవారికి కొన్ని తగిన అధికారములు యిస్తుమని వాగ్దాన మొసగియున్నారు. అట్టి కారణముచే చాలా ప్రాంతములయందు చేనేత పారిశ్రామిక సంఘములు స్థాపింపబడుచున్నవి. అట్లే హైదరాబాదు నగరమంతటికూడ స్థానిక చేనేత పారిశ్రామిక సంఘము స్థాపించుటకై సాధారణసభ తేది, ౧౬-౪-౪౫ సోమవారము శ్రీ కొండలక్ష్మణ వకీల్ హైకోర్టుగారి అధ్యక్షతలో ఘార్‌పేట జారిహనుమాన్ సమీపములో అపుసం ... యందు జరుగును.

శ్రీ మాడపాటి హనుమంతరాయ షష్టిపూర్త్యుత్సవ సంఘము

శ్రీ మాడపాటి హనుమంతరావుగారు గత నలుబది సంవత్సరములనుండి తెలంగాణములోని ఆంధ్రుల సర్వతోముఖాభివృద్ధికై అవిశ్రాంతముగ కృషి సల్పియుండుట ప్రజలు తెలిసియే యున్నది. శ్రీవారి సేవాభాగ్యమును పొందిన ఇచ్చటి ఆంధ్రజనులు తమ కృతజ్ఞతా సూచకముగా శ్రీవారిని ఆంధ్ర పితామహులని కీర్తించుచున్నారు. శ్రీవారు రాజకీయ, సాంఘిక, భాషా విషయకాది ఉద్యమములందు స్వార్థత్యాగముతో పనిచేసి యున్నారు, ఆంధ్రమహాసభ, ఆంధ్రోద్యమము, వీరి నిరంతరకృషి ఫలితముగానే ఉద్భవించి క్రమాభివృద్ధిచెంది, యిప్పుడు ప్రకాశమానముగా వెలుగొందుచున్నవి. రాజకీయ, సాంఘిక, భాషోద్యమములందు ఇప్పుడు కనబడు సంచలనమునకు శ్రీవారే మూలపురుషులు, ఇట్టి అఖండసేవా మహిమాన్వితులైన శ్రీవారి యెడల ఇచ్చటి ఆంధ్రజనులు తమ భక్తి గౌరవములను ప్రకటించుటకు నిశ్చయించినారు. ఇప్పుడు శ్రీవారికి ౬౦ సంవత్సరములు నిండుటచే షష్టిపూర్త్యుత్సవమును ౩,౪ అమర్దాదు ౧౩౫౪ ఫ. తేదీలలో హైదరాబాదు పట్టణమందును అవారమునందే జిల్లాలలోను జరుప నిశ్చయించినారు. వారిపేరు చిరస్థాయిగా నుండుటకు ఈ సందర్భమున "శ్రీ హనుమంతరావు షష్టిపూర్తి భవనము" మొదలగు నిర్మాణముల ఏర్పాటు చేయ నిర్ణయింపబడినది. ఇట్టి మహత్తర కార్యములకై గొప్ప నిధి కావలసియున్నది. అది ఎంత విస్తారముగా వసూలు అయిన అంతగొప్పగా ఈ కార్యములు నెరవేర్పబడును, ఆంధ్ర పితామహునియందు తమకున్న భక్తి గౌరవముల కార్యరూపమునందు పెట్టుటకు ఇది మంచి తరుణము. నిధి వసూలు కొరకై ఈ ఉత్తరపు వెనుకవైపు చూపబడిన రసీదు పుస్తకముల నిందుతో పంపుచున్నాను, కాన వాటిని తమ శక్త్యనుసారము తాము గొని మిగిలిన వాటినన్నిటిని ఇతరులకు అమ్మి ప్రోగు అయిన ధనమును మనియార్డరుద్వారాగాని, ఇతర విధముగాని. తేది ౨౫ తీరు ౧౩౫౪ ఫ. వరకు నాకు పంపకోరుచున్నాను. ఇంకను రసీదు పుస్తకములు కావలసినచో పంపెదను. లేక పంపిన రసీదులే మిగిలినచో వాటినిగూడ ౩౧ తీరు ౧౩౫౪ ఫ. వరకు నాకు పంపకోరుచున్నాను.

కాపులలో దాతపేరు, పైకము తేది వ్రాసి వుంచి వాటి వివరములు వారముకొక పారి ప్రచురణార్థము వ్రాయ ప్రార్థితులు. రసీదు ఇచ్చునప్పుడు దానియందున్న "అందుకొనినవారు" అను పదములపై తమ సంతకమును తప్పక చేయవలయును. రసీదు వెనుక విరాళమును నిచ్చిన దాతపేరు వ్రాసి యివ్వవలెను. పుస్తకము పూర్తికాగానే కోపను పంపవలెను.

ఒక ఆంధ్రమహా పురుషుని కీర్తించుటకు చేయు ఈ సదుద్యమములో తాము తప్పక శ్రద్ధతో పాల్గొనెదరని నమ్ముచున్నాను.

ఇట్లు కార్యదర్శి
శ్రీ సదనము సిద్ధిఅంబరు బజారు హైదరాబాదు

సూచన:— అవసరమున్నవారు రసీదు పుస్తకములు వ్రాసి తెప్పించుకోగలరు.

ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షుల పర్యటనము

౧౦వ ఖుర్దాద్‌నుంచి ౩౦వ ఖుర్దాద్ వరకు

అధ్యక్షులైన శ్రీ నరసింగరావుగారు ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ కొండా వెంకటరంగారెడ్డి గారు, వరంగల్ జిల్లా నల్లగొండ జిల్లా నాయకులు కలసి, వరంగల్, జనగామ, సూర్యాపేట, నల్లగొండ తాలూకా గ్రామాదులలో ఆంధ్రమహాసభా విధానమును గురించి ప్రజలకు తెలియజేయుటకు పర్యటనము చేయుదురు ఆసందర్భములో గ్రామాదులలోని ప్రజల కష్ట నిష్ఠురములను తెలుసుకొని, వానిని నివారించుటకు ప్రయత్నించగలరు. ఈ అవకాశమును తీసుకొని, యీ క్రింద సూచించిన తేదీలలో, ఆయా గ్రామములలో, ప్రజలు వారిని కలుసుకొని, కార్యక్రమములో వీరికి తోడ్పడవలయునని కోరుచున్నాము.

ఇట్లు
జమలాపురం కేశవరావు
వేముంవల్లి భాస్కరరావు
స్థాయిసంఘ కార్యదర్శులు.

హైదరాబాదు
౮-౬-౪౫

పర్యటన కార్యక్రమము

౧౦వ ఖుర్దాద్. జనగాము, ఘనపురం, రాత్రికి చినమడూరు ౧౧వ ఖుర్దాదు రాత్రికి గూడూరు ౧౨ గూడూరు ౧౩ ననికల్ బహిరంగసభ ౧౪ తిప్పగర్ల ౧౫ అయినవోలు ౧౬ వల్లకొండ సాయంత్రమునకు కదలిన ౧౭ కదలైనలో బహిరంగసభ ౧౮ ననూరు ౧౯ రంగాపురం బహిరంగసభ ౨౦ రామవరం సాయంత్రము లక్ష్మక్కపల్లి మండ్రాయి ౨౨ సూర్యాపేట బహిరంగసభ ౨౫ నల్లగొండ బహిరంగసభ ౨౭ హైదరాబాదు చేరుట.

నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రమహాసభ నియమావళిలో మార్పులు

మడికొండలో సమావేశమైన పన్నెండవ ఆంధ్రమహాసభ సమావేశములో ఆంధ్రమహాసభ నియమావళిలో కొన్ని ముఖ్యమైన సవరణలు చేయబడినవి. ఆంధ్రమహాసభ ఉద్దేశములు స్పష్టమైన మాటలలో తెలిపి, ఒక ఒలవత్తరమైన జాతీయసంస్థగా రూపొందించుటకు ఆంధ్రమహాసభ యొక్క ఉద్దేశములతో ఏకీభవించని వారు కాని లేక ఏ ఇతర జాతీయ సంస్థలలో లేక ఆంధ్రమహాసభయొక్క ఆశయములకు విరుద్ధమగు ఆశయములుగల సంస్థలలో సభ్యులుగానున్న వ్యక్తులు ఆంధ్రమహాసభ సభ్యులుగా నుండరాదని నిర్ణయము గావించవలెను. నియమావళిలో గావించబడిన ముఖ్యమైన సవరణలు యీ క్రింది విధముగా నున్నవి.

ఉద్దేశములు

(అ) రాష్ట్రములోని వివిధ తెగలకు, వర్గాలకు, సంబంధించిన ఆంధ్రుల ఆశయాలను, ఏకోన్ముఖముచేసి, బలవత్తరమైన జాతీయోద్యమము నిర్మించుట ప్రజలసత్తావాదియై క్రమబద్ధమును సమర్థమును అయిన ప్రభుత్వమును ఏర్పరచుటకు కృషిచేయుట.

(ఆ) సత్యము, అహింస, ఈ రెండు సూత్రముల పైన ఆధారపడిన విధానమును అవలంబించు సాంఘికముగను, ఆర్థికముగను, ప్రజలలో నున్న ఉన్నతనీచభేదములు తొలగించుటకు ప్రయత్నించుట.

ఆంధ్రమహాసభ ఆశయములకు విరుద్ధమగు ఆశయములుగల సంస్థలలో లేక ప్రత్యామ్నాయ పోటీ (Parallal) సంస్థలలో సభ్యులుగానున్న వ్యక్తులుగాని, లేక ఆట్టి సంస్థలలో పనిచేయుచున్న వారుగాని, ఆంధ్రమహాసభ సభ్యులుగా నుండరాదు.

సభ్యుల ధారణ

స్థాయిసంఘ సభ్యుల నిరంతర సభ్యత్వము ... రద్దు చేయబడును.

క్రమశిక్షణ

క్రమశిక్షణ తీసికొనవలసిన విషయములు స్థాయిసంఘ కార్యదర్శుల దృష్టికి తేబడినను, వచ్చినను శిక్షణచర్య తీసికొనుటకు అధ్యక్షునికి అధికారము కలదు. ఆచర్యతో తృప్తిపడనివారు స్థాయిసంఘమునకు తెలిపి నిర్ణయము కోరవచ్చును. స్థాయిసంఘ నిర్ణయ తుది పరిష్కారముగా ఎంచబడును.

కొండాయి యిలాకా రేయేటి పారిశ్రామిక పరిషత్తు

3 వ సమావేశము షోలాపురము

షోలాపురము ౨౧-౪-౪౫ తేదిన పరిషత్తుయొక్క సంయుక్త కమిటీ తరపున నియమించబడిన ప్రాథమిక కమిటీసభ జరిగి ౨౫ గురు సభ్యుల స్వాగత కమిటీ యెన్నుకోబడినది.

స్వాగత సభ్యుల ప్రవేశరుసుము రూ. ౧-౦-౦ పుంచబడినది. స్వాగతసభ్యులను ౨౧-౪-౪౫ వరకు చేర్చుకోవలెనని నిర్ణయింపబడెను. చేనేతవృత్తిగలవారు, చేనేత పారిశ్రామిక వృత్తిపై జీవించువారు, చేనేతవృత్తిపై సహానుభూతిగలవారు కార్యము చేయుచున్నవారు ఇట్టివారినే స్వాగతసభ్యులుగా యెన్నుకోవలెను కావున కొండాయి యిలాకాలో [దక్షిణహిందుస్థానములు హిందూ] యీ నేతవృత్తిగలవారందరు స్వాగతసమితి సభ్యులు కావలయునని కోరుచున్నాము.

షోలాపురంవారి కొరకు శక్కరిపేట కళం లో ఆశ్రమము తెరువబడినది అక్కడికి వచ్చి వారు సభ్యులుగావలెను.

పరగ్రామమువారలు తమ సభ్యత్వరుసుముపైగవ బరచిన చిరునామాకు పంపించవలెను పరిషత్తు మే నెలమధ్యలో జరుప నిర్ణయించబడినది.

ఇదివరలో హైదరాబాదు నగరములో అప్పుడప్పుడు దొరికిన తుపాకులు ... సర్వేలలో ... వచ్చినది. దాన్ని గురించి హైదరాబాదు ప్రభుత్వము వారు ... తెలుపుచున్నారు.

రణరంగమున ... జరిగినది. ... ఇట్టితప్పులు చాలా ఆరుదు అయిన ఇట్టివికాకుండా ఏర్పాట్లు చేయవలెను.

... ...

గ్రామకరణాల కలవారు ఇప్పుడే వారి కర్తవ్యం చదివెను. ... కాయగూరలు, పట్లు ... వ్యవహారమునకు ... పెట్టవచ్చుగదా.

... ...

హైదరాబాదు నగరము, ఘ. వ. నిజాముగారి ౦౦ తకసము ... జరిగినదో ఆమైనది, ఎప్పుడు ఎక్కడ ఆమలులోనికి రాగలదో మున్ముందు తెలియగలదట.

... ...

ఖమ్మంమెట్టు వార్తలు

నీటిసప్లయి

ఎండలు ఎక్కువగా కాయుచున్నవి బావులలోని ... తగ్గిపోవ ప్రారంభించినది, పోయిన సంవత్సరము నీటికిచాలా ఇబ్బంది కలుగవలసివచ్చినది ఈ వత్సరమున కూడా అట్లు యిబ్బంది కలుగునేమో అను సందేహంకల్గుచున్నది లోకల్ ఫండువారు పురపాలకులు ... తీయించి వెంట వెంటనే నీటిసప్లయి సరిచూడగలరు పంపులు వేయుట ప్రారంభించి దాదాపు రెండుసంవత్సరములు కావచ్చినది. ఇంకా పూర్తి కాలేదు, బావుల యిప్పుడు త్రవ్వుతున్నారు. ... మీదవచ్చే ఎండాకాలానికి పంపులు తప్ప ఉపయోగములో వుండగలవని పాడులు ఆశిస్తున్నారు.

హరిజన సేవాసంఘము.

అంటరాని తనమునుగురించియు హరిజనులలో విద్యాప్రబోధమునుగూర్చియు హరిజనసేవకులయి అవకాశములను సవద్దులలో ప్రబోధించుటకయి ఏప్రియల్ ౧౪ తేది (ఫర్వార్ ౧౦-౧౧) లేదీలందు శ్రీయుత యం. యస్. రాజలింగంగారి అధ్యక్షతన ఖమ్మంమెట్టులో శ్రీ ... గోపయ్యగారి బొట్టిలో హరిజన ... సభలు ఏర్పాట్లు హరిజనసేవకుల ... చేయబడినవి.

జగత్యాల

ఇప్పటి సౌధ ... నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రయువకుల సంఘము ఒక సంవత్సరమునుండి అహింసాప్రచారము నల పుచున్నారు. దేవాలయములయందు అనేక హోట్లు ... జరుగుచుండెను. యువకులప్రచార వలముగా దేవాలయములు ఎడుట పవవర ఆంధ పెంచబడినది.

మొన్న పూర్ణిమనాడు ఇట్టటికి అనతిదూరములో నున్న ... మహాశివపూజ వేడుకలు ... జరుగుచుండెను. యువకులు శ్రీ ... ప్రచారము చేయుచు ... "అయ్యా" ... "మంచిదిబాబు" ... అనెను.

మొన్నటి ప్రయత్నపుల ప్రచారము విజయవంతమైనది ... నారాయణరావుగారు సహాయముచే నిరట వారికి కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నాము.

ఇప్పుడు వీనవము ... గోళాల స్థాపింప బడినవి.

చందా పూర్తియైన నంబర్లు

[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
౧౦౦	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

గోలకొండ పత్రిక

Golkonda Patrika

Vol 1[illegible] No 93 | *Published on every Monday and Thursday, Hyderabad-Dn* | 16 - 4 - 45

నిజాంరాష్ట్ర పన్నెండవ ఆంధ్రమహాసభ

తాత్కాలిక స్థాయిసంఘ నివేదిక

ఆంధ్రమహాసభ సందర్భములో సమావేశమగు నూతన స్థాయిసంఘమునకు పాత స్థాయిసంఘము నివేదికను సమర్పించు సాంప్రదాయము [illegible], భువనగిరి మహాసభ అనంతరము తరువాత కలిగిన పరిస్థితులవల్ల అటువంటి నివేదిక సమర్పించు అవకాశము చిక్కలేదు. భువనగిరి సభకు పూర్వము మహాసభలోని జాతీయవాదులందరు, ఐకమత్యమును నవలంభించుట. నాటి పరిస్థితులలో తటస్థులుగా నుండవలసి వచ్చినది. ఈ కథవారికందరికి తెలిసినదే. భువనగిరి మహాసభలో, సంస్థను వశం చేసుకున్న కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు మహాసభ నియమావళిని మార్చిరి. ఇందులో ముఖ్యముగా అధికార సమితీలు (స్థాయిసంఘము, జిల్లాసంఘము, కార్యనిర్వాహక సంఘము) మొదలగునవి ఎన్నుకొను పద్ధతిలో నున్న నియమములను పూర్తిగా మార్చివేసిరి. ఆ మార్చిన నియమములు [illegible] పసలినాటి నుండి యమలులోనికి వచ్చునటుల తీర్మానించిరి. కాని ఆ మార్చిన నియమావళి ప్రకారము, కమిటీలను ఎన్నుకొనలేదు. ఎన్నుకొనక సంస్థను, బుద్ధి పూర్వకముగా రద్దుచేసి, ఆంధ్రమహాసభపేరును, వేదికను ఉపయోగించుకొనుచు తమ పార్టీ ప్రచారము సాగించిరి. ఈ పరిణామమువలన దేశములో అలజడి ఆందోళన చెందేగినవి.

ఈ పరిస్థితులన్నియు దృష్టిలోనుంచుకొని ఒకప్రత్యేక విధాన మవలంబించిన మహాసభ పూర్వ కార్యకర్తలు, సంస్థలో చీలికలు తెచ్చుటకు ఇష్టపడక, అదే సంస్థలో చేరి పని చేయుటకై సిద్ధపడి ప్రాథమిక సభ్యులను చేర్పించుటకు ౩౦,౦౦౦ ఫారములను, యివ్వవలసినదని శ్రీరావి నారాయణరెడ్డిగారిని కోరి నిరాకరింపబడిరి. ఫారములు స్వయముగా అచ్చు వేయించుకొనగా, వరంగలు జిల్లా సంఘము ౪౦౦౦ ఫారములను జప్తుచేసుకొనినది వ్యక్తులు అచ్చు వేయించిన ఫారము అంగీకరింపబడదని తీర్మానించిరి. మహాసభ వ్యవస్థ నూతన నియమావళి ప్రకారమేర్పడకపోవుటవలన అశాస్త్రీయమగు సంస్థగానున్న చీలికలు తెచ్చు యుద్దేశమే మాత్రము లేనందువనే మిగి అదే సంస్థలో చేరి పోటీచేయుటకు సిద్ధపడి రీతిగా చేర్పించిన ఫారములు అంగీకరింపబడక పోవుటవలన నను భువనగిరి మహాసభ అనంతరము పనిచేయుచున్న సంస్థలన్నియు నశాస్త్రీయ సంస్థలు కానందున వాని నెప్పటిని ఆక్రమించు కొనలని ప్రకటింపవలసి వచ్చినది. ఈ సందర్భములో ఆంధ్రమహాసభతో సంబంధముచేసి ఆంధ్రే రులగు ప్రముఖ న్యాయశాస్త్ర వేత్తల యభిప్రాయము నైకొనబడినది.

నిన్న ౧౬వ బహుమనునాడు ఆంధ్రమహాసభ వ్యవస్థ రద్దయినదని ప్రకటించితిమి. వ్యవస్థ లేనందున ఆ హక్కులన్నియు ప్రాథమిక సభ్యులకు సంక్రమించినవి. నియమావళి ప్రకారము ౩౦వ బహుమనులోపల తెలంగాణమునందలి వివిధ ప్రాంతములతో ౭౦౦౦ వేలమంది సభ్యులు చేరిరి.

ఈ పరిస్థితులలో శ్రీ. ఎం. సి. వారు మరికొందరు పెద్దలు ఉభయపక్షములకు రాజీ చేయుటకై ప్రయత్నించిరి. ఎవరయినను ఒక సంస్థలో విశ్వాసము కలిగి పనిచేయుచున్నవారు రెండు సంస్థలలో పని చేయరాదనియు రెండవ సంస్థలో పని చేయుటకు మొదటిసంస్థయొక్క సిద్ధాంతములకు వచ్చుననియు ఆ ప్రకారమే భువనగిరి సమావేశము తరువాత జరిగినదనియు అంచుచే, రావినారాయణరెడ్డిగారి పక్షమువారు, తాము కమ్యూనిస్టులము కామనియు, కమ్యూనిస్టు పార్టీతో సంబంధము ఉండరాదనియు, చెప్పినమీదట రావినారాయణరెడ్డిగారంగీకరించలేదు.

౧౦వ ఇప్పందాదనుండి ౨౫వ ఇప్పందాదు వరకు ప్రాథమిక సభ్యులందరు పోటీంగు నేర్పాటు చేసుకొని, ప్రతినిధులను ఎన్నుకొని, ఆది కార యుక్తమగు స్థాయిసంఘము లేనందున, తాత్కాలికముగా స్థాయిసంఘమును ఎన్నుకొని దాని కి అధికార యుక్తమగు స్థాయిసంఘమేర్పడువరకు స్థాయిసంఘమునకుగల సర్వాధికారములనిచ్చి ౧౨వ మహాసభను సమావేశపరచుట కావేశించిరి. ఈ ఓరుగల్లు జిల్లావాసులు యీ పన్నెండవ సమావేశమును జరుపుటకై పూనుకొని ఆహ్వానించిరి. నేటి కప్పుడ సమావేశ మయినది.

ఈ మధ్య శ్రీ మాడపాటి రామచంద్రరావుగారు ఉభయపక్షములను రాజీ చేయవలెననే సంకల్పముతో ప్రయత్నించిరి. రాజీకొరకై తమ సూచనలు రావినారాయణ రెడ్డిగారికి పంపగా వారు వానిని పూర్తిగా తిరస్కరించి కొన్ని ప్రతి సూచనలను గావించిరి. ఆ రెండు పద్ధతుల సూచనలను రామచంద్ర రావుగారు తాత్కాలిక స్థాయిసంఘమువారికి పంపిరి. వారు దానిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించి, రామచంద్రరావుగారి సూచనలతో ఏకీభవించితిమి. ఆ వివరములన్నియు ఈ మహాసభాధ్యక్షుల వారు మీకు తెలుపగలరు.

ఈ మహాసభకు	ప్రతినిధులు	స్థాయిసంఘసభ్యులు
హైద్రాబాదు	౩౦	౮
వరంగలు	౧౩౧	౩౩
నల్లగొండ	౧౨౨	౨౧
ఆత్రాపుజిల్లా	౬౦	౧౩
మెదకు	౬౫	౧౬
మహబూబునగరము	౨౪	౬
నిజామాబాదు	౮	౪
కరీంనగరము	౬	౪
మొత్తం	౪౬౦	౧౨౦

ఎన్నుకొనబడిన

ఇదియే నూతన స్థాయిసంఘము

ఈ పునర్వ్యవస్థ కార్యక్రమములో మాకు తోడ్పడిన కార్యకర్తలకు ముఖ్యముగా ఆంధ్ర వాణియ పత్రికవారికి, ప్రచారమునకై తోడ్పడిన పత్రికలకు కృతజ్ఞతా వందనములు.

ఇట్లు మీ విధేయుడు

అధ్యక్షుడు

అనంత రామేశ్వరరావు

౧౦-౬-౪౫ తాత్కాలిక స్థాయిసంఘ కార్యదర్శి

బట్టలనేత-బట్టలకరవు

హిందూస్థానమందలి బట్టలనేతను గూర్చి యిట్లు మాలు సంక్షిప్తముగా రాశ్వేగారు ప్రకటిస్తున్నారు.

ఇండియాలో సంవత్సరానికి ౬౩౦ కోట్ల గజాల బట్టలు సిద్ధమగుచున్నవి. ఈ లెక్కనుబట్టి ప్రతి మనిషి ౧౬ గజాలకు కాస్త ఎక్కువ లభించును. కాని పైన సిద్ధమయినబట్టలలో గత సంవత్సరం ౭౫ కోట్లగజాల బట్ట మిలిటరీకి సప్లయి అయినవి. పైగా ప్రభుత్వం వారు అవసరమున్నదని ౧౦ కోట్ల గజాలబట్టను తీసుకొన్నారు.

౭౦ కోట్ల గజాలబట్ట బయటిదేశాలకు పంపుడుచేసినారు. యుద్ధానికి పూర్వం సగటున ప్రతి దేశములో మనిషికి ౧౬ గజాలు వస్తేవి. ఇప్పుడు ౧౨ గజాల బట్టనే దొరుకుచుండె. ప్రజలేమో ౨౫ గజాలబట్ట సగటున కావలెనని కోరుచున్నారు. ఇంకా కొన్ని సౌకర్యాలు కల్పిస్తే ౮౦౦ కోట్లగజాలబట్టవరకు తయారుకాగలదు.

ఆలస్యమైతేనే - నిగ్గుతేలుతుంది.

మేము స్థాపించుచున్న కేంద్ర ప్రారంభమును గురించి ఇంకా కొంత ఆలస్యం కానున్నది. దీనికి కారణమేమనగా అది అన్ని విధాలా ఉత్తమముగా తయారుచేయ బడుచున్నది.

ఇంకా కొద్ది రోజులు వేచి యుండండి.

అక్బర్ బ్రదర్స్

ఆబిద్ రోడ్ హైదరాబాదు-దక్కన్

ఫోన్ నెం. 3215

[illegible]

[illegible]

ఆంధ్రమహాసభ ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శిగారికి బహిరంగం

అయ్యా,

నేను మడికొండలో జరిగినసభయే నిజమయిన ఆంధ్రమహాసభయని విశ్వసించుచున్నాను. ఆసభ యందేనాకు సానుభూతిగలదు.

ఐనను నేను మానవసేవా దృక్పథంతోమాత్రమే మహాసభ(మీచేజరుపబడుచున్న)సమయమందు అవసరమయిన వైద్యసేవచేయసమ్మతించితినేకాని సభను సంబంధించిన ఏసంఘములోను నుండుటకు నా అంగీకారములేదు.దయచేసినన్ను ఆ ఏసంఘము నుండి తొలగింపగలరని నమ్ముచున్నాను.

ఇట్లు

ఎల్: రామచంద్రరావు

జగిత్యాల వైద్యసమ్మేళనము

జగిత్యాల ౪-౬-౪౫

గోలకొండ పత్రిక సంపుటము ౧౯, సంచిక ౯౯, పుట ౪-౪-౪౫ తేదీన హెడ్డింగుతో ప్రకటితమైన విషయమును చూచిఆశ్చర్యపడిచింతించితిని. వైద్య సమ్మేళనమనగా నేఆశ్చర్యపడితిని. అసత్యప్రచారమునకు చింతిల్లితిని,

అసలు అనగా పార్థివ సం॥ఆది వైత్ర [illegible] మంగళవారము జరిగిన సంగతేమనగా అలోపతిక్ డాక్టరగు శ్రీనివాసరావుగారి యింటిలో సమ్మేళన మునకుగాను కొందరి వైద్యుల సంతకములు తీసుకొనబడినవి. నేనుగూడ నోటీసుపై సంతకముగావించితిని. కానిఅట్టీవచ్చిన సమయ కారణమునేద సమయమునకు పోవాలని చింతిల్లుచు సాగిందిసం ఆల స్యముగా చేరితిని. అప్పటికి సమయమైనది. ఇంటిముందర వాకిటి ఇవతలవైపు తాళము వేయబడియున్నది. అనగా ఇంటియజమాని శ్రీనివాసరావు డాక్టరుగారు గూడ బయటికి వెళ్లినారనిఅర్థము. వారియింటికి దగ్గర శివాలయములో వారిరాకకెదురుచూచుచు కొంత వరకు కూర్చుండితిని ఇంతలో డాక్టరుగారు వచ్చుటచే వారిని పిల్చించి వైద్యసమ్మేళనము గూర్చి మాట్లాడితిని అందుకువారు తెలిపిన సంగతి చెప్పిరి "నేను యింటియజమానిని. దానుయోగించిన పాత్రయే దోష రహితలు విక్రయము చేయువచ్చిన నాయుడుగారు నెమలికొండ గ్రామవాస్తవ్యులు శ్రీయుత సింగిరి లింగారెడ్డిగారు మరియు రంగాచార్యులుగారు ఏర్పరుచుకొని గాయుంచి ప్రసారాపొందుచున్నవారలైయుండిమునుఅగుటను సమావేశములో పాల్గొన్నారు. సంస్థ స్థాపించబడినది తీర్మానములు బావించబడి నవి"

అర్హతలుగా ఎన్నుకొనబడినవారు శ్రీయుత [illegible] అలోపతిక్ డాక్టర్ [illegible] క్రమము [illegible] అలోపతిక్ డాక్టరీ చేయుచున్నారు.

డాక్టర్ సింగిరి లింగారెడ్డిగారి స్వంత ఊరు నెమలికొండ గ్రామము. [illegible]

నాయుడుగారు హైద్రాబాదు పట్టణమువారు ఇక రంగాచార్యులుగారు పెన్షను పొందియున్నవారేజగిత్యాలలో స్థానిక వైద్యవరుల సమ్మేళనము జరిగి తీర్మానములాపొందించబడినవని ప్రకటించినారు పేర్లాన ములు ప్రతిపాదించినవారెవరు? ఆమోదించినవారెవరు. సమావేశములో పాల్గొనిన సలుగురిలో ఒకరు అధ్యక్షులై ఇద్దరాచార్యులొకరా హైద్రాబాదు పట్టణమువారు ఇంకొకరా పెన్షను పొందుచున్న ప్రభుత్వోద్యోగులు. అధ్యక్షులు మరియొకరు అలోపతిక్ డాక్టర్ కార్యదర్శులు నెమలికొండ గ్రామ కాపురస్థులు ఇక్కడి స్థానిక వైద్యులలో ఎవరు సమావేశములో పాల్గొనలేదు.

సమావేశములో స్థానిక వైద్యులలో ఎవరును పాల్గొన లేదని మాత్రము చెప్పుచున్నాను.

సమావేశములో "౧౦ మంది సభ్యులు గల అభిమానులు" అని ప్రకటించినారు.

సమావేశములో మొత్తముమీద

(స్థానికము కాక అయినా కాకపోయినా [illegible]) చేరి ౧౦మంది సభ్యులు గల అభిమానులు ఎట్లు చేరుండవచ్చును. ఇటువంటి అబద్ధము ప్రకటనార్థము పంపిన వివేకముగలవారో నాకుతెలుపవలెను. దయచేసి అట్టివారి అసత్య వార్తలు ప్రకటింపకుందురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను. సత్యమును తెలిపినందులకు కోపపడకుందురుగాక.

స్థానిక ఆయుర్వేద వైద్యాభిమానులారా: స్థానిక ఆయుర్వేద వైద్యులు పాలావరపుచీటీయు వైద్యులసమావేశము నేసిపరచు కాంపోవుట [illegible] ము అప్పు డప్పుడు ఆయుర్వేద వైద్యసమావేశములు ఏర్పరచుచు అందులో అయుర్వేద విషయములు చర్చించుకొనుచు ఆయుర్వేదాభివృద్ధి మార్గముల వెదకుచు ఆయుర్వేదోన్నతికి పాటుపడగలరని ప్రార్థించుచున్నాను.

కాసము శివరాజగుప్త

ఆయుర్వేద వైద్యవిశారద